

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: a „Képes Világlap”-pal együtt
Egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket fel vesz
a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. KOVÁCS JOZSEF
ÜGYVED.

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája

Hasznos akció.

(V. J.) Előbb Erdélyből, most meg Zomborból jön híre annak, hogy a névnapok ellen összefog a város irányadó népe. A híre gondolkodóba esünk. Bácskából a sirva-vigadó ország kövér humuszáról száll a hadüzenet a névnapok ellen s úgy tűnik, mintha a régi jó világot sirató lelkünk mélyén sebet ütött volna a bácskai hiradás. Ugy tűnik mintha tradíciónkból veszítenénk, az élet küzd és ezernyi gondja bárdolva hasogatná a régi jó idők poézisét. Ha már a Bácskában sem kell a dárídó, a cigány, a hangos jókedv, akkor nagy bajok lehetnek ebben az országban. A virtus innen, a jókedv fészkekből: a Bácskából boesátotta szárnya a legendákat, amelyekről történeteket beszéltek az országban mindenütt, ahol mulatni vágytak az emberek.

Még is: nem tudunk megindulni ősi tradíciónk eme haldoklásán. Valahogy úgy érezzük ideje volt a dinomdánomokat beszüntetni. Az élet, a küzdelem nagy hamvazószerdája az embereket megállásra, magukba szállásra bírja.

Minek az oktan költekezés, mikor a kaputos emberek ezrei szűkösen élnek, minek versenyezzünk abban, hogy adósságot adósságra halmozzunk? Azzal tisztában vannak a Bácskában is, hogy az egymást tullicitáló családok dinomdánomjai, melyek a kora reggeltől belenyultak a késő éjszakába veszedelmesen megingatták azokat, akiknek a határban nincsenek száz meg száz holdjai, csak úgy élnek máról-holnapra a fizetésből.

Előbb egy, azután több ember vált ki a mulatozók sorából s a mikor már elegen voltak, a mikor hiába vádolták meg őket fősvénységgel, garasoskodással, a családi személyek visszavonuló emberek mosolygásán megakadt a mámoros emberek szeme és most a józan-ság hadat üzen a névnapoknak.

Nagy országos jelentőségű dolog ez, nem árt, ha mentő, többet foglalkozunk vele. Nem csak a garasok megmaradását jelenti ez a vérnélküli harc, de a néperkölesök javulását is. Mihelyt a régi udvarházakból nem hallatszik ki a tivornya hangja, a nép is alább hagy a kurjongatással és nem vágyik a koresmába. Megmarad a garasa, meg az egészsége is.

Ha tehát komoly a zombori akció, jelentőségét nem lehet kicsinyelni. De ha csak amolyan szalma láng, akkor el se kezdjék! Nem sokat érne, ha a névnapot abba hagyva, más keresett és képzelt jogcimen meginnák azt, amit elvesztettek a réven.

Hisszük azonban, hogy a zombori akciót komoly asszonyok mozgatják és ha ők akarják, bizzunk a sikerében, a siker országos követésében.

Községi közgyűlés.

Kunszentmárton község képviselőtestülete 1914 március hó 9. napján, hétfőn délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tartott. Tekintettel a fontos tárgyakra, a közgyűlés iránt nagy volt az érdeklődés, azok maradtak csupán távol, kiket foglalkozásuk máshol foglalt el. Az ügyvédek nem vehettek részt a hétfői közgyűlésen, mivel első tárgyalásnap volt a járásbírószágon.

Ezen a közgyűlésen jelentek meg először az új virilisek, illetve azok megbízottjai. Szép képet nyújtott a közgyűlési terem. Az új városatyák barátokoztak a régiekkel, így a hangulat igazán lelkes volt. Tíz órákor pontban kezdtek meg az ügyek tárgyalását és másfél órán keresztül a legnagyobb érdeklődés mellett folyt. Ha nem is voltak képviselőink bőkezűek, megadták azt, ami tőlük telt.

Néhány kulturkép

Kunszentmárton történetéből.

— A „Kunszentmártoni Ujság” eredeti lárcaja. —
Írta és felolvasta az Anke március 1-én tartott kulturnapján:
DÓSA JOZSEF
ny. plebános.
(F o l y t a t á s).

II.

Az oly sok vést-vihart, pusztulást látott régi Kunszentmárton történetéből — mint láttuk — a kulturának csak negatív képeit mutathattam be; csak *kulturkép-kereteket*, melyekből azonban következtetni lehet az elképzelhető kép sötét színeire. Az új Kunszentmárton életéből *már képeket* és pedig élénk, színes képeket produkálhatok, természetesen — tekintettel a kurta időre, mellyel rendelkezem, — csak egyet-kettőt, csak néhány izlelőt, — azokat is keret nélkül.

Az első kulturkép a fiatalos erővel és szépséggel ötödízben feltámadt Kunszentmárton életéből az 1719 évi pünkösdi szombatjának körülbelül esti 6 órája, midőn a *jászapáti* és *szentgyörgyi* megszállók kis csapata, ki lovon, ki gyalog, ki sátoros szekéren ide az új hazába megérkezvén, mielőtt egy falat kenyérral, mielőtt a Körös hűs vizéből egy korty itallal magukat felüdíthették volna, — vezérüknek, a derék *Radics Istvánnak* harsány kiáltására: „Ide minden lélek, apraja-nagyja! — ennek köréje sereglettek. Radics István pedig két karót keresztalakba kötözve, azt a község helyeül kiszemelt terület legmagasabb pontján földbe szurva s a történelmi nagy pillanat fontosságát visszatükröző komoly tekintetét a kised, alig

300 főnyi seregen végig hordozva, egy páriárka ihletével így szólt: „Itt lesz a templomunk, ha majd ráesik az a jó Isten, ki hosszú, fáradságos utunkon angyalaival védve bennünket ez órában szerencsésen ide vezérel. Addig is úgy tekintünk e helyet, mintha már templom volna, — szentnek! És most hajoljon meg minden térd s adjunk hálát az Urnak! ... És meghajolt minden térd, alázatosságban borult le minden lélek, — míg a könnyekkel nedvesített szemek az ég felé emelkedtek; s megnyitottak az ajkak s az érzelmekkel csordultig telt keblekből — *Ambrus kántor* intonálásával — kiröppent, felharsant a megható szép hálaének: „*Téged Isten dicsérünk, Téged Urnak ismértünk...*” Majd, ezt végezve, hirtelen átmenettel felzúgott a könyörgő, bizó, — a boldog jövőt esdő s remélő szép ének: „*Jöjj el Szentlélek Isten, ereszd reánk kegyesen menyből fényességedet...*”

A láthatár szélére ért nap — mint egykor József szavára — csodálkozva, meghatottan állt meg néhány percre s rózsaszínre festett legmelegebb, legsejyimesebb sugaraival csókolta körül a poros arcu, ruhájú, de tiszta lelkű buzgólkodók kicsinyét-nagyját. És a lelkes ének akkordjai hol melán bűgva, hol élénken esengve szerte-széjjel szálltak a birtokba veendő, a tejjel-mézzel folyó határ minden részébe, és a megindultságában reszkető levegőn át, a rózsaszínnel árnyékozott báránylelkőkön keresztül felhatottak az égig, honnan az Isten boldog jövendőt biztosító áldásának harmata szállott le reájuk...

A megszállás ez első órájában megnyilatkozott *vallásos lelkiület* alkotja Kunszentmárton

életének karakterét, ez képezi immár kétszáz éves kulturájának gerincét. Ime erre néhány, csakugy taláalomra előrántott képsceke.

Azzal a Radics István által földbeszurt karó-kereszttel jelzett s igért *templom* 1721-ben — tehát két évre — már felépült. Ezt felváltotta 1745-ben a mostani templom helyén — egy nagyobb templom. Közben két kápolnát is építettek *Sz. Fabián és Sebestyén*, illetve a *Sz. Háromság* tiszteletére. A mostani templom, mely legutóbb kibővített, 1784-ben épült. Fentartását kezdettől a helység által e célra leköötött szombati révjövedelem és az 1761-ben *Galsy János* által a templomnak ajándékozott szárazmalom biztosította.

Megható a helységnek — mint ilyennek is — a *B. Szűz iránti tisztelete*. A IV. sz. tanácsai jegyzőkönyvben, az 1768. évről olvasom a következőket: „Másodsor: Lelki fájdalom nélkül továbbá el nem nézhetvén, hogy Tiszteendő P. P. Missionárius Atyáknak itt lételekor az egész Helységünk kicsinytől fogva nagyig *Nagy Anyánk Boldogságos Szűz tiszteletére* Szombati napnak délután való fogadásával feláldozott ünneplését nem tartya, hol ott fölbont-hatatlanul *fogadásának* szoros kötelességével meg szentelni köteleztetik; annak okáért közönségesen Helységünk lakossainak *sua via* (szokott módon) kiadván, hogy valaki maj naptul fogvást akar a mezőn, akar pedig idehaza Szombaton délután dolgozna, avagy családtagjai által dolgoztatna, az olyan *irremissibiliter* irgalom nélkül) minden személyválogatás nélkül az 1767-dik esztendőben 29-ik Októberben rendelt bün-

Legfontosabb tárgy a *villamos világítás* ügye volt. Azt vettük észre, hogy képviselőink egyhangulag óhajtják azt, a hangulat olyan volt, hogy véget kell vetni a petróleum világításnak és kell fogadni a Horváth Testvérek tervét. Nem akadt egy hang sem a közgyűlési teremben, mely a villamos világítás ellen tiltakozott volna.

Amikor a közgyűlésről lejöttünk, szinte úgy tünt fel nekünk, mintha az utcák fényárban usznának, magas oszlopokról villamos körték szórnák a világosságot; pedig a nap süttött gyengén, bágyadt sugarakat lövelve a hazafelé siető városatyákra.

Tudósítunk a következő:

A február havi pénztárvizsgálatról felvett jegyzőkönyv tudomásul vétetett.

A belügyminiszter jóváhagyta Kunszentmárton község új szervezeti szabályrendeletét, melyet a képviselőtestület két évvel ezelőtt alkotott. A belügyminiszter a tisztviselők fizetését, — melyet tisztességesen állapítottunk meg, — nem változtatta meg, mert azokat a mai életviszonyoknak megfelelőnek találta.

A képviselőtestület legutóbb az árva-pénztári szabályrendeletet alkotta meg és a kamatokat emelte, illetve kimondta, hogy takarékpénztárak a betétek után 5 százalékot, a magánosok a kölcsönök után 6 százalékot fizetnek. Ez ellen dr. Kovács József ügyvéd szólalt fel és indítványozta, hogy a magán kölcsönök után is csak öt százalékot állapítson meg a képviselőtestület. Ezt az indítványt akkor elvetették, a törvényhatóság azonban dr. Kovács József képviselő álláspontjára helyezkedett, a szabályrendelet ezen részét megváltoztatta és kimondta, hogy a jövőben a magánosok 5 százalékot fizetnek az árva kölcsönök után.

Mezey István kántor megválasztását az egri érsek jóváhagyta és állásában megerősítette.

Az előadó főjegyző betérjeszti a Horváth Testvérek tervét, költségvetését és a szerződés tervezetét a *villamos világítás megalkotása tárgyában*. A képviselőtestület megbizta *Szeberényi Tibor* fővárosi mérnököt, hogy a Horváth Testvérek terve elfogadható-e és előnyös-e a községre. A képviselőtestület a szakértői vélemény beérkezése után fog dönteni a felett, hogy a villamos világítást bevezeti-e.

A *mesterszállási mederföldek* ügyében úgy határozott a képviselőtestület, hogy azt akár egy darabban, akár pedig felosztva, eladja.

A *felső erdőt* ez évben is tehénjárásnak adja ki a képviselőtestület. Legeltetési díj tehénenként 30 korona.

Mezey István kántor 300 korona költségek díját kért a képviselőtestülettől. Habár az egész képviselőtestület méltányolta az új kántor kérését, mégis elutasította azt. Indok: *nincs pénz. Szegény az eklézsia.*

A képviselőtestület ha már pénzt nem adott az új kántornak, de pénzt engedett el neki, vagyis kimondta, hogy *Mezey István kántor pótdíját egyszersmindenkorra elengedi.*

Több kisebb ügyet tárgyal még a képviselőtestület.

Hirek.

Kunszentmárton, 1914. március 15.

Március 15. A sajtószabadság kivívásának évfordulóját a szokásos módon ünnepli meg Kunszentmárton népe.

Az *Amke* ma délelőtt 11 órakor a Körös-szálló nagytermében matinét rendez belépő díj nélkül. Műsor a következő:

1. „Hymnus.” Éneklé a Dalárda. 2. „Talpra magyar.” Szavalja: Molnár Lajos polgáriskolai IV. o. tanuló. 3. Ünnepi beszéd. Tartja: Rényi Albert polgáriskolai igazgató. 4. „Március 15.” Szavalja: Herzog Mariska. 5. „Elj őseinkháza.” Éneklé a Dalárda.

Ma este a *Polgári kör, Hath. kör, Ipartestület, Községi kör, az Iparos ifjak önképző köre és a Földmívelő kör* vacsorát rendez március 15-ének emlékére.

A *Kaszinó* tegnap este, vacsora keretében ünnepelte meg március 15-ikét.

Áthelyezés. Kalós Péter kunszentmártoni m. kir. adóhivatali ellenőr — saját kérelmére — a halmi m. kir. adóhivatalhoz helyeztetett át.

Vármegyei közgyűlés. Jásznagykunszólók vármegyei törvényhatósági bizottsága 1914. évi I-ső évnegyedes rendes közgyűlését március hó 20-ik napján délelőtt 10 órakor tartja Szolnokon a vármegyei ház nagytermében.

Kántor beiktatás. Mezey István új kántorunkat a múlt vasárnapi nagy misén iktatta be hivatalába *Timon* Zsigmond esperes-plebános. Mezey letette az esküt és a hitvallást, mely után *Timon* esperes szép beszédet intézett hozzá.

Községi takarékpénztárak. Vármegyénkben eddig hat községi takarékpénztár működik. És pedig: 1. kisujszállási, 2.

karcagi, 3. tiszaszentimrei, 4. kunmadarasi, 5. jákóhalmi, 6. tiszakúrti takarékpénztárak. A tiszta nyereség a kisujszállásinál 51325 korona, a karcaginál 46877 korona, a tiszaszentimreinek 17814 korona, a kunmadarasiéknál 16360 korona, a jákóhalmiakéknál 5002 korona volt az elmúlt évben. Szomszédunk, Tiszaföldvár is megszavazta a községi takarékpénztárt és bizonyos is, hogy az még ez évben meg is nyílik. És Kunszentmárton?

Pénzügyi közgyűlés. A Kunszentmártoni Takarékpénztár Részvénytársaság évi rendes közgyűlést márc. 17-én, kedden d. e. 9 órakor tartja saját helyiségében.

Esik a kamatláb. Az Osztrák-Magyar Bank budapesti főtanácsa március hó 12-én tartott ülésében a hivatalos kamatlábat 4 százalékra szállította le.

Királyi kitüntetés. A magyar kereskedő világ egyik kiváló tagját Mauthner Ödön nagykereskedőt és törvényes utódait Ó felsége a magyar királyi földmívelési miniszter ur előterjesztésére díjmentesen a magyar nemességgel Jánoshegyi előnévvel tüntette ki. Ezen kitüntetés általános rokonérzessel találkozok, mert Mauthner Ödönnek a hazai magtermelés, magkereskedelem és kertészet terén elért sikereit jutalmazza. Megbízhatóságáról ismert cégének amely az idén ünnepli 40 éves évfordulóját, sikerült a külföldön is kivételes eredményeket elérni. Nagy segítsége van az öreg, de még mindig fiatal Mauthner-nek két fiában Mauthner Alfréd és Mauthner Pál-ban, akik szintén paratlan szorgalommal és nagy szaktudással viszik tovább előre a világhírű céget előnyére és dicséretére a magyar kereskedelemnek.

Közgyűlés. A Kunszentmártonban megalakuló jégpálya társaság, amelyben az elmúlt korecsolászi idény alatt igen szép számmal vett részt községünk intelligens fiatalsága, ma, azaz március 15-én tartja meg alakuló közgyűlését. Ezelőtt 32 évvel, vagyis 1882. évben szintén létesült hasonló társaság Kunszentmártonban, amely a csónakázás sportját is kultiválta, de az, az idők folyamán lehet részvéltenség, lehet tagok hiánya miatt nyomtalanul megszűnt. Hisszük, hogy a ma megalakuló társaság életerősebb lesz, mint a múlt volt s hogy már a megalakulás is élénk lifejezője legyen annak, ezúton is kéri az előkészítő-bizottság a korecsolya-sport kedvelőket, hogy a mai alakuló közgyűlésen a község háza tanácstermében délután 3 órakor minél nagyobb számmal megjelenni sziveskedjenek.

telést érdemelve, meg határozatott.

Utána néztem az idézett helyen, mi is hat ez a büntető sánctió? Megtaláltam egy *ünnepszentelési kötelezettéggel* kapcsolatosan, így:

Elhatározatott: Mindenszentek napjától egész tavaszig senki ne merészeljen szombaton sem vacsernye, sem napnyugta után, annyival inkább reggel Sz. Mise előtt Vasárnap és ünnepnapokon terhes szekérrel kimenni, vagy bejönni. Büntetés elsőször 1 tallér, másodsor 2, harmadszor 3 tallér személyválogatás nélkül. Szolgák, urak engedelmé ellen tévén, 1-ször 25, 2-or 50 pálcára büntetettek.

1765-ben, aug. 28-án, Isteni szolgálat után az összes lakosok a helység házában összegyűltek, pro et contra tanácskoztak azon, hogy Csorba szántassék-e fel, vagy Mesterszállás? Egyenlő akarattal kiállottak fel a lakosok: Csorba messze föld, unalmas mind magoknak, mind jóságainknak, mert lóval nem győzik, *maguk pedig Istennek, amint kellene, nem szolgálhatnak*; azért Mesterszállást szántassék fel, elvégeztetett, Csorbán pedig kutakat csináltatnak. E jkői határozatot a lakosok is aláírták.

1776. febr. 3-án — miután 1-ső pont alatt a végrehajtóvá választott Nagy János Vicenotárius részére egy pár új eszímát megszavaztak — 2-ik pontban határozatott: «Ez után a Pustákra a Pásztoroknak szombaton kenyeret vinni senkinek sem szabad, hanem *Vasárnap szent Misét hallgatván*, mingyárt délután indulhat az Helységből.»

Minden dicséretre méltó buzgóságuk mellett, őseink sem kerülhették el olykor a *kömikumba csapó tulzást*, mint erre példa az 1768. évi márc. 25-én hozott tanácsi határozat, mely szól ekképen: 2°, hogy ez után, valakitől csak kitéhetik, *senki a sz. Templomba gatyában másoknak botránkoztatására* ne járjon, *hanem nadrágban*, hogy így minden tisztosággal külsőképpen is, amint szegény sorsa enged az Ur Istennek imádasára menni látzattassék.

A vallásosság mellett, — azzal együtt — az iskola, a népnevelés ügyének nagy szeretete jellemzi e helységet, — kezdettől fogva végig.

1733. évben, — tehát a község fennállásának 14-ik évében — meg vagyunk írva, hogy: *Tanító Asszony*nak beállt Lendvai Klára asszony. Conventiója: Az ki olvasni és egyszersmint varrani tanul, adnak tőle 3 Máriást és 1 véka búzát, az kit pedig csak egy félére tanít, 2 Máriást és 1 véka búzát és minden Leánytól 1 kocsí fütöt. — *Olvasni és kézimunkát tanulni!* Vagyunk-e ennyire és mindenütt — ma is!? A fizetés sem rossz. És e rendelkezés oly időben történt — *itt, mikor általában* ugy okoskodtak még u. n. művelt emberek is, hogy a leányok, — a nőnek, elég annyit tudni, *hogy ha esik az eső, ne álljon az eresz alá.*

És az *iskolázás kötelező* volt! 1776-ban (tehát circa 140 évvel ezelőtt) el lett határozva a Tanácsban, hogy: holnap publicitatum fog, hogy minden ember az Gyermekeit és Leányát *büntetés alatt iskolába járassa!*

Kunszentmárton községe ma tekintélyes *iskolaalappal* rendelkezik. Érdekesen jellemző, sőt megható okadatulással és célzattal létesült ez alap. *Turcsányi Gergely* 1808-ban, Gergely fia *rendelenségeinek kiengesztelésére* alapító levél mellett 50 frtos alapítványt tett a szegény iskolás gyermekek javára, *kik szombati napokon bűnös fia letteit imádkozni kötelesek*. Ugyanígy tesz — évekkel előbb — *Biró István*, ki egy száraz malmot, — és *Zsidó Mátyás*, ki 700 — mondd hétszáz! — forintot hagyott alapul a szegény iskolás gyermekeknek könyvekkel és írószerekkel való ellátására, — ugy, hogy a gyermekek *minden szombaton imádkozzanak az ő bűnös lelkeikért*. Ime, mily megható és tanulságos összekapcsolódása a vallásnak a tanügy szeretetével! Nem voltak ám az alapítók oly nagy bűnösök. Dehogy; vallásos lelkük *kulturája volt nagy és élénk a lelkiismeretük*. Ami pedig ezek mellett szintén dicséretesen jellemző, 1812-ben a tanács vizsgálatot rendel el: *elég van-e téve az alapítók akaratának* és szigorúan meghagyja a tanítóknak, hogy a testátoroknak szándékára minden szombaton imádkoztassák az iskolásokat.

Felmutathatnék még több szép képet a népnevelési kultúra kunszentmártoni mezejéről, de nincs idő hozzá és fölösleges is volna, különösen, ha rámutatok a kunszentmártoni központi, most állami, iskolai épületre. E kolosszális szép épületet a katolikus Kunszentmárton emelte a tanügynek *akkor*, midőn sok helyen nádfedelű vízkóban sem huzhatta meg magát a mostoha gyermekként kezelt népnevelés.

(Folytatjuk.)

— **Uj állomásfőnök.** Kunszentmártoni állomásfőnöknek Hauer Jenőt nevezte ki az üzletvezetőség Szegedről, ki már át is vette hivatalát.

— **A szőlők műtrágyázása** terén is határozottan az tapasztaltatott az utóbbi években, hogy a kötött talajú szőlők épen olyan hálásak a műtrágyázás iránt, ha a műtrágyák helyen alkalmaztatnak, mint a homoki szőlőkben. A szőlők műtrágyázásánál két dologra kell igen nagy súlyt fektetni; először arra, hogy a műtrágya mennél közelebb kerüljön a szőlők gyökérzetéhez, másodsor arra, hogy nagy adagok alkalmaztatassanak, mert kis adagok alkalmazása eredménytelen. A szőlő gyökéréhez közel fektetett nagy adag műtrágya hatása azonban olyan feltűnő, hogy az alkalmazott műtrágya értékének tízszerese is megéri. Alkalmazni kell pedig holdanként 400 kg. szuperfoszfátot és 150 kg. chilisátrómot leghelyesebben tavasszal nyitás után, a midőn minden egyes szőlőtőke körül két arasznyi körzetben egy ásónyomnyira kell lemélyíteni a talajt és a műtrágyát oda belészórni. A 400 kg. szuperfoszfáttal egyidejűleg 75 kg. chilisátrómot szórando ide be, vagyis tehát a 400 kg. szuperfoszfátot összekeverjük a 75 kg. chilisátrómmal s ezen 475 kg.-ot osztjuk az egy kat. holdon fekvő szőlőtőkék számával s ilyen módon állapítjuk meg, hogy egy tőkére hany gramm műtrágya jut és azt egy alkalmas edénnyel mérjük ki minden szőlőtőke részére. A fennmaradt 75 kg. chilisátrómot pedig az első kapálás előtt szórjuk ki a tőkék két araszos körzetében.

— **Az új bélyegekről.** A jelenleg forgalomban levő magyar kir. pénzügyi bélyegjegyek helyett 1914. április 1-től kezdve új bélyegjegyek fognak forgalomba bocsátani. A jelenleg forgalomban levő bélyegjegyek, amennyiben azokból készletek állanak rendelkezésre, 1914. évi szeptember hó 30-ig árusíthatók s teljes érvénnyel használhatók, 1914. évi október hó 1-ével azonban ezek a bélyegjegyek forgalom és érvényen kívül helyeztetnek s e naptól kizárólag csak az új bélyegjegyeket szabad árusítani, használni és a régi bélyegjegyeket többé árusítani nem szabad. Az 1914. évi október hó 1-vel forgalmon kívül helyezett bélyegjegyeknek ez időpont letelte után való használata a bélyeglerovási kötelezettség nem teljesítésével egyenlőnek fog vétetni s a bélyeg és illeték szabályok szerint avval egybekötött jogkövetkezményeket fogja maga után vonni. — A forgalomból kivont és érvényt veszített bélyegjegyek a törvényes határozmányok megtartása mellett a m. kir. bélyegraktáraknál, a m. kir. adó és jövedéki hivataloknál 1914. évi október hó 1-től 1914. évi december hó 31-ig új bélyegjegyekkel ingyen lesznek kicserélhetők, 1915. évi január 1-től 1915. évi december hó 31-ig pedig a kicserélés indokolt kérelemre a pénzügyminisztérium által rendelhető el. A kicserélés iránti beadványok bélyegmentesek. A forgalomból kivont és érvényt veszített bélyegjegyek 1916. évi január 1-től kezdve többé sem ki nem cserélhetők sem értékük meg nem térítetik. Ipar és kereskedelmi könyvek, valamint magán váltó őrlopok, számlák stb. amennyiben ezekre a most forgalomban levő bélyegjegyek 1914. évi október hó elseje előtt szabályszerű hivatalos felülbélyegzés mellett használtattak fel, ezen időponton túl is fennakadás nélkül vétethetnek használatba.

— **Körösi vashíd.** Vármegyénk alispánjának jelentéséből olvassuk, hogy az állam építészeti hivatalnál a kunszentmártoni Körös híd tervei teljesen készen vannak. Ha az Ég és Harkányi miniszter úgy akarják, még az idén hozzáfognak a vashíd építéséhez.

— **Árad a Körös.** Ahét közepén a Körös áradni kezdett és a hét végén kilépett a medréből. Előntötte a Szontagh-féle rétet, a

két erdőt és a jbiróság előtti teret. Lapunk zárta az áradás folyton tart. A vizállás szombaton déli 12 crakor 5.30 centiméter volt.

— **Vármegyénk népesedése.** December, január és február hónapban a vármegye területén született 1760 fiú és 1690 leánygyermek, összesen 3450. Elhalt 1101 férfi és 998 nő, összesen 2099, tehát a szaporodás volt 1351.

— **Fáradtság, csontfájdalmak, derékfájás, csusz, rheuma** ellen evizedek óta kipróbált jó szer a világhírű Krieger-féle Reparatör, melynek egy házban sem szabad hiányoznia, mert a legjobb há iszer. Kis üveg 1 kor., nagy 2 kor. a gyógyszerárakban. Postán 5 üveget 5 koronáért frankó küld az egyedüli készítő, Krieger gyógyszerár Budapest, Kálvin-tér. Nem tévesztendő össze e kiváló gyógyszer a mindenféle betegség ellen vasári módon hirdetett különféle szerekekkel.

— **Első vihar.** Március 8-ára virradóra nagy vihar vonult el Kunszentmárton fölött. Éjtel után 3 óraker hatalmas menydörgés és villámlás minteg félórát tartó zápor volt. Reggelre kisütött a nap. Ugy látszik ezzel a viharral köszöntött be a tavasz az Alföldön.

— **A mulatós kukás.** Kovács István szelevényi kukás, néha napján szeretett mulatni, különösen akkor, ha jó dohánytermés volt. Az idén március 9. és 10-én szállították be a dohányt a kunszentmártoni vasuti állomásra. Ugy látszik, Kovács meg volt elégedve a természettel, mert betért a vasuti vendéglőbe egy pohár borocskára. Az egy pohárból azonban több lett, úgy, hogy Kovács berugott. Részeg fejfel azután összejárta Kunszentmárton éjjeli mulatóhelyeit. Reggel, amikor felébredt, egy fillér sem volt a zsebében, pedig az előző este még 290 koronája volt. Nagyon elkeseredett erre Kovács és felakarta magát akasztani. Hiába beszélt szívére a főbíró, nem ért semmit, Kovács nem akart engedni, mert azt a nagy szegyet nem tudja elviselni. A délutáni órákban azonban bejött a gazdája és magával vitte a mulatós, de tettét szánó-bánó kukást megígértette, hogy nem tesz kárt magában.

— **Ha köhög,** ha rekedt használjon azonnal valódi Réthy-féle pemetefü-cukorkát. Doboza 60 fillér az egész világon. Csak Réthy-félet fogadjunk el. Több százezer doboz fogy el e páratlan cukorkákból évente, mi fényesen bizonyítja, hogy a Réthy-féle cukorkák felülmúlják a sok bel- és külföldi készítményeket. Hamisítványoktól óvakodjunk és csak Réthy-félet kérjünk mindig.

— **Birtokváltozások.** A kunszentmártoni kir. járásbíróság telekkönyvi osztályánál az elmúlt héten a következő birtokváltozások jegyeztettek be: Németh Jánosné Kecskés Erzsébet megvette K. Katona Lajos és neje házát 1050 koronáért. Özv. Szöke Flóriánné és fia Mihály megvették Németh Jánosné házát 1640 koronáért. Biró István s neje megvették Balla Péterné földjét 2700 koronáért.

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1914. március 7-től március 14-ig **születtek:** Gál Lajos, Szekeres Mária, Farkas Terézia, Kocsis Béla, K. Farkas József, Kollár István, Talmási Erzsébet, Szöke Márta, Biró József, Csik Ferenc, Devánszki Antal. **Házasságkötés nem volt.** — **Elhaltak:** Kardos Ilona 6 éves, Karsai Ilona 8 éves, Ombodi László 13 éves, Gyóllai Eszter 3 hónapos, Doba Lajos 3 éves, Halász Matyas 21 hónapos, Zs. Hegedüs József 30 éves.

Acetylen készülék

egész jókarban lévő gépezettel, luzterokkal együtt teljesen jókarban, a villanyvilágítás bevezetése folytán fölöslegessé vált, olesón

eladó

Klein Sándor

Ugyanott egy jókarban lévő **billiárdasztal** is eladó. nagyvendéglősnél CIBAKHÁZÁN.

8 P Ruszton Proktor huzatos . . . 2000 ft
8 P Robei magánjáró . . . 1300 ft
18 P Sved gyártmányú nyersolaj motor huzatos . . . 3000 ft
öt évi törlesztésre

eladók

Simon Andrásnál
Szarvason.

Palásty László

nagyiskola melletti

háza

mely áll 4 szoba, 1 konyha, speiz és melléképületekből, hasznóherbe

kiadó.

Bőveibet ugyanott a tulajdonos ad.

A világ legjobb tetőfedő anyaga.

GYÁRI LERAKAT: Kunszentmártonban, IFJ. TOMONYICKA JÓZSEFNÁL

MILKO
IGNÁCZ

ELSŐRENDŰ ÚRI SZABÓSÁGA
SZOLNOK.

TELEFON 206.

BAROSS- ÉS SZAPÁRY-U. SAROK.

TELEFON 206.

ELADÓ.
Első osztályu
TÜSÖK BORONÁK
és **hengerek** jutányos árért, kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók
Kovács Elek
kocsigyártónál Kunszentmárton.

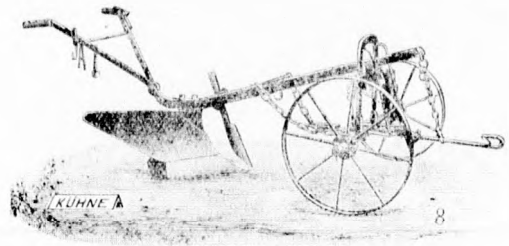
Husárok:
Értesitem a mélyen tisztelt közönséget, hogy mézárszékemben az
I. rendü marhahus kilója 1.36 kor.
II. " " " " " " 1.20 " "
Gyenge borjúhús I. r. " " 2. " "
" " " " " " 1.60 " "

Tisztelettel **SIPOS BÉLA.**
mészáros.

Fehérnemű varroda!
Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy elvállalom mindenmü fehérneműnek varrását ágyhuzatokat, menyasszonyi ke-lengyeket stb.
Kérem a m. t. közönség szives pártfogását.
Tisztelettel **Szabó Józsefné.**
Wesselényi-utca.

Eladó ház és szőlő.
Papp Mátyasának a Kossuth Lajos-utcan, a csendőrlaktanya mellett lévő háza orókáron szabad-kézből eladó. Szőlője szőlőhegyen lévő két hold is. Bővebb felvilágosítást ad Papp Mátyasné özv. Molnár Györgyné házána-l.

Őszibarackfát,
mindenfélé gyümölcsefa **vadonczot,**
akáczcsemetét,
2 éves **szőlővesszőt**
gyökerez
igen olcsón ad **Unghváry László**
faiskolája Czegied. Tessék árjegyzéket kérni!

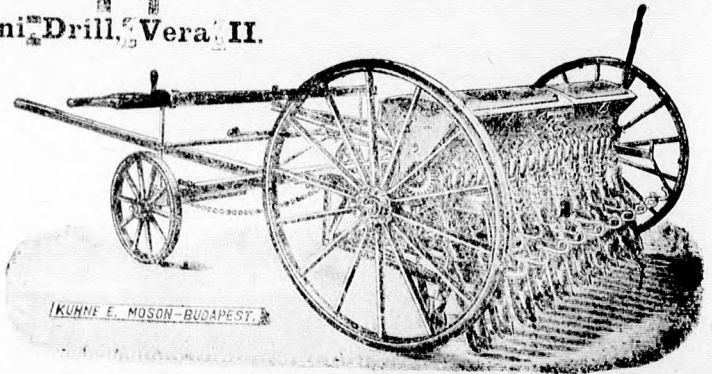
Kunszentmárton, Tiszanagyrev, Inoka, Cibakhaza, Kürt, Ugh, Sas, Csépa, Szelevény, Mesterszállás községek gazdaközönségének szives tudomására hozzuk, hogy gyári vállalatunk képviselőt az ottani vidékre

Bozsik János és Tsuraknak Kunszentmárton

adtuk át és kérjük, hogy bizalommal nevezettekhez fordulni sziveskedjenek. Bozsik János és Tsurak összes gyártmányainkban nagy raktárt tart, ahol gépeink természetben megtekinthetők.
Az őszi idényre ajánljuk **Hungária Drill, Mosoni Drill, Vera II.** hírneves vetőgépeinket, ekéinket, boronáinkat és egyéb talajmívelő eszközeinket, kukoricamorzsolóinkat 10-féle nagyságban, szeeskavágóinkat, répavágóinkat stb. stb.

Benzin és nyersolaj motorok.

Tisztelettel
KÜHNE Mezőgazdasági Gépgyár R.-T.
Moson - Budapest.

ORVOSOK
ajánlják, mint legelismertebb köhő s ellen szert a **KAISER-féle**
Mell-karamellákat
a Három fenyő védjeggyel.
Milliók használják
KOMPRESZ
ellen. Rekedtség, elnyálkásodás, számarköhögés, katarus, gégefájás stb. minden előforduló hűlés ellen.
6100 köszönő s hálalevél orvostól s magánosoktól igazolják a biztos eredményt.
Étvágygerjesztő és legízletesebb bombonok. Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozonként 60 fillérért kapható Kunszentmártonban
LUKÁCS ANDOR és POPOVITS GÁBOR
Tiszaföldváron Goldman Adolf gyógyszertárban és minden hazai gyógyszertárban.

Husárok:
Tisztelettel értesitem a t. közönséget hogy mézárszékemben a mai naptól kezdve a husárok a következők:
Marhahus I. rendü kilója 1.28 k.
Marhahus II. rendü kilója 1.20 k.
Kóserhus kilogrammonként 8 fillérrel drágább.
Kiváló tisztelettel **WALTNER IGNÁC**
mészáros.

BENKE PÁL ISTVÁN Csokonai utcai háza szabad kézből **eladó**, esetleg haszonbérbe is kiadó. Értekezhetni a tulajdonossal levélileg is Mesterszálláson.

Nagyon szép **CIMBALOM** eladó. Cim a kiadóhivatalban.

PATKÁNYFOGÓ KUTYÁT keres megvételre ifj. Molnár Gáspár hentes Kunszentmárton.

VIRÁGCSEREPEK minden nagyságban egész jó karban, nem hibásak, eladók. Cim a kiadóhivatalban.

81 hold föld örökáron
ELADÓ.
Cim a kiadóhivatalban.

Több darab **KISZOLGÁLÓ PULD** eladó. Cim a kiadóhivatalban.

VÁSÁROZÓ SÁTOR teljes felszereléssel (kifőzőnek, vagy italmérőnek) eladó. **Lévai Teréz**, Apatócki-féle vendéglő.

Lakás
2 szobás, külön udvarral Szt.-györgyre esetleg azonnal is bérebeadó. Bővebbet **Kerekes Mihály** kádár-mesternél Garai-ut 150. sz.